

Den 8de internationale Arbejderforsikrings- kongres i Rom.

Af

Cordt Trap.

Blandt Samfundsspørgsmaalene i vor Tid er Arbejderforsikringen Genstand for Lovgivningens særlige Omhu og for et indgaaende Studium af socialt interesserede Mænd. Fælles Interesser har paa forskellig Maade ført disse Mænd sammen blandt andet i de internationale Arbejderforsikringskongresser, hvoraf den første fandt Sted i Paris i 1889, og som dernæst har været afholdte med regelmæssige Mellemlum. Til en Begyndelse drøftede man udelukkende Ulykkesforsikringen; men efterhaanden som nye Opgaver trængte paa, udvidedes Programmet. De sidste Kongresser var i Wien i 1905 og i Oktober 1908 i Rom. Denne By med den skønne Beliggenhed og stolte Mindesmærker var naturligvis et yderst behageligt Opholdssted for Kongressens Medlemmer. Ogsaa frembyder Byen en glimrende Ramme for de Festligheder, der er kommet til at spille saa stor en Rolle ved de fleste moderne Kongresser, men som dog i Rom holdtes indenfor passende Grænser. Stilfuld var en Aftenfest, som Byen

Rom gav paa Kapitol. Den stejle Zigzagopkørsel til Kapitol og Pladsen selv tog sig udmærket ud i den kunstige Belysning, og Musæumssalene med de berømte Kunstværker var inddragne under Festlokalerne. Kongresstedet har vel nok bidraget til den stærke Tilstrømning af ialt ca. 600 tilstedeværende Kongresmedlemmer fra over en Snes forskellige Lande. Der var mødt Delegerede fra et stort Antal Stater, baade i og udenfor Europa, blandt de sidste kan nævnes de nordamerikanske Fristater, Argentina og Japan. Flere europæiske Stater, foruden Italien selv tillige bl.a. Østerrig og Frankrig, var mødt med en talrig Delegation. Af de skandinaviske Stater havde Danmark og Sverige ladet sig repræsentere.

Kongressen drøftede bl. a. Spørgsmaalene om Lægernes Opgaver paa Socialforsikringens Omraade, om Forholdet mellem Syge- og Invalidforsikring, Mødre-, Enke- og Børneforsikring og Arbejdsløsheds-kasserne, Erhvervssygdomme, desuden mere specielle Emner som Uddannelsen af det med Arbejderforsikringen beskæftigede Personale og Oprettelsen af en særlig Undervisning i social Medicin. Allerede til Kongressen i Wien havde man dernæst paabegyndt Udarbejdelsen af en kortfattet Arbejderforsikringens Historie, der er meget nyttig til Orientering for dem, der ikke har Lejlighed til at fordybe sig i saa omfattende Værker som f. Eks. Zachers. Da jeg antager, at det har mere Interesse for Tidsskriftets Læsere at erfare noget om de virkelige Fremskridt, der er indvundne eller under Forberedelse paa dette betydningsfulde Omraade, end at følge de teoretiske Kongresdiskussioner, skal jeg i det følgende navnlig lægge Vægten paa at belyse nogle

Hovedpunkter i Arbejderforsikringens Historie i det forløbne Treaar. Med nogen Ret karakteriserede Magaldi dette som en Tid, hvor Arbejderforsikringen ikke havde vundet store positive Resultater, men som væsenlig var benyttet til at forberede en kommende Udvikling. Det passer dog ikke paa alle Lande, navnlig ikke paa Storbritannien, der har gennemført en Lov af saa vidtrækkende Betydning som Alderdomsforsørgelsesloven af 1. August 1908.

Denne Lov har en lang Forhistorie. Det er i 1908 30 Aar siden Blackley fremsatte sit Forslag om at paalægge hele Nationen Tvangsbidrag i de unge Aar for dermed at skaffe Midlerne til en almindelig Syge- og Alderdomsforsikring og rejste en kraftig Agitation til Gunst for sine Ideer. Forslaget var, bortset fra den Sympati, som man kan nære for det til Grund liggende Princip, finansielt set angribeligt, og Overhuset besørgede dets politiske Henrettelse i 1887. Dog den af Blackley rejste Sag lod sig nu ikke længere skyde tilside. Men efterhaanden begyndte Stemningen at vende sig bort fra de Blackleyske Principper henimod en af Booth foreslaaet Ordning af Alderdomsforsørgelsen, der ser bort fra Selvhjælp og kræver Udgifterne lagt over paa Staten alene (*«a not contributory scheme»* som Englænderne kalder det). Nedsættelsen af tvende Kommissioner i 1893 og 1896 førte til et negativt Resultat; man var endnu saa bundet af teoretiske Betænkkeligheder, at man ikke turde anbefale nogen af de foreslaaede Løsninger. Men der indtraadte et fuldstændigt Omslag i Udsigterne for en Løsning af Spørgsmaalet, da dette fra Udvalgsværelserne blev bragt frem paa Valgtribunerne, og Mænd af de to store politiske

Partier overfor deres Vælgere maatte binde sig til en Alderdomsforsørgelse, der ikke krævede Bidrag af de Forsikrede selv. I 1899 lod Underhuset Spørgsmaalet behandle ved et Udvalg med Chaplin som Formand. Man enedes nu ret hurtigt om et Forslag gaaende ud paa en af Statsmidler ydet Alderdomsforsørgelse for Gamle over 65 Aar, der opfyldte visse nærmere angivne Betingelser. Paa dette Grundlag arbejdedes der saa videre, indtil den liberale Regering i Forsommeren 1908 forelagde Parlamentet et Lovforslag, der førte til ovennævnte Lov. Denne blev i Underhuset vedtaget mod nogle ganske faa Stemmer; i Overhuset derimod mod en betydelig Minoritet. Lorderne vilde herved understrege de Betænkeligheder de nærede ved Lovens Gennemførelse, men at forkaste den vovede de ikke.

Storbritannien har ved dette Skridt sluttet sig til de Stater (Danmark, Australien), der giver Alderdomsunderstøttelsen som en af det Offentlige ydet Gave uden at kræve nogen forud gaaende Selvhjælp fra de Understøttedes Side. Man mente, at man ligeoverfor Alderdommens Sikring ingen Vegne kom ad Frivillighedens Vej, og mange nærede en dyb Uvilje mod enhver Art af Tvangsforsikring, for hvilken der i det hele og store ikke kunde være nogen Stemning i et Land, hvor den personlige Frihed er saa højt skattet som i England. Ogsaa frygtede man Tvangsforsikringen, fordi en saadan kunde virke skadeligt for de bestaaende Selvhjælpsinstitutioner. Men paa den anden Side mødte det rene Forsørgelsesprincip, der ligger til Grund for Loven, heftig Modstand fra indflydelsesrige Kredse, navnlig for den skadelige Tilbagevirkning, som man ventede det vilde udøve paa Befolkningens økonomiske

Ansvarsfølelse. Betænelighederne kom klart frem i et Brev til Times fra the London Charity Organisation Society: »Hvis man i det her nævnte Forhold erstatter den enkeltes økonomiske Ansvar med Statsgave, kan man umuligt blive staaende ved denne Anvendelse af Princippet. Livet frembyder talrige andre Farer for de enkeltes økonomiske Selvstændighed, hvor der er nøjagtig samme Grund for Staten til at træde hjælpende til, og har man først givet Kravet om den enkeltes Selvansvar til Pris for det rene Forsørgelsesprincip, vil der blive rejst en uimodstaaelig Agitation for at mangfoldiggøre dette Princip. Men bliver Regelen efterhaanden denne, at Ansvaret i det økonomiske Liv flyttes over paa Staten og Kommunen, i Stedet for at hvile paa de enkelte selv, vil der indtræde en skæbnesvanger Nedgang i Folkets Modstandsevne og Karakter, der hidtil har været opdraget i Selvhjælpens og Selvansvarets Skole. Andre frygtede for Alderdomsforsørgelsen paa Grund af de uhyre Summer, den vilde koste Landet og som kunde vanskeliggøre andre Statsopgavers Løsning.

Som Hovedpunkter i den engelske Lov af 1. August 1908 kan nævnes følgende:

Staten yder som Gave en ugentlig Pension til enhver Mand og Kvinde i Storbritannien, der er over 70 Aar gammel, som ikke har en aarlig Indtægt paa £ 31.10.0 og som opfylder visse Betingelser i personlig Henseende. Pensionen, der lader Modtageren i fuld Nydelse af sine borgerlige og politiske Rettigheder, udredes efter følgende Skala:

	Ugentlig Pension
	Sh.
Aarlig Indtægt paa indtil £ 21.0.0	5
— — — over £ 21 indtil £ 23.12.6	4
— — — — £ 23.12.6 indtil £ 26.5.0	3
— — — — £ 26.5.0 indtil £ 28.17.6	2
— — — — £ 28.17.6 indtil £ 31.10.0	1
— — — — £ 31.10.0 eller derover	0

Denne Skala er saaledes indrettet, at Indtægter indenfor Minimums- og Maksimumsgrænsen ved Hjælp af Tilskuddene i det væsentlige bliver ligestillede, medens de Gamle derimod har Interesse i ved egen eller Venners Hjælp at tilvejebringe en Aarsindtægt paa indtil £ 21.0.0.

Ansøgeren om Alderdomsforsørgelse maa opfylde visse Betingelser i personlig Henseende, hvoraf følgende nævnes. Han maa i de sidste 20 Aar have været engelsk Undersaat og i denne Tid have opholdt sig i Storbritannien, han maa ikke i et vist forudgaaende Tidsrum være straffet med Fængsel, han maa ikke have modtaget Fattighjælp efter d. 1. Januar 1908, dog at Hjælp under Sygdom og i visse andre Tilfælde ikke regnes ham til Skade. Dernæst udelukker Loven dem, der har svigtet deres Pligt til efter Evne ved Arbejde at forsørge sig selv og andre, overfor hvem der paahviler dem Forsørgelsespligt. Dette kan efter Omstændighederne være en meget rummelig Udelukkelsesgrund, der dog begrænses noget derved, at de, der i 10 Aar før det fyldte 60de Aar har vist aktive Selvhjælpsbestræbelser, ikke skal kunne rammes deraf. Alderdomsunderstøttelsen uddeles af lokale Kommissioner, dog under Appel til »the local government board«.

Loven, der antages til en Begyndelse at ville omfatte c. $\frac{1}{2}$ Millioner Personer og medføre en aarlig Udgift paa c. 8 Millioner £, har det tilfælles med den danske Lov af 9. April 1891, at de begge hviler paa et rent og skært Forsørgelsesprincip, men der er ved Siden heraf ret betydelige Forskelligheder mellem de to Love.

Blandt disse kan fremhæves, at det i Storbritannien er Staten alene, i Danmark derimod Stat og Kommune i Forening, der yder Understøttelsen, og at denne hos os begynder paa et 10 Aar lavere Alderstrin. En Forskel af stor Betydning er det endvidere, at det i Danmark er Kommunalbestyrelserne, der fastsætter Understøttelsernes Størrelse, medens denne i England afgøres efter en fast Skala. Naar Størrelsen af Ansøgerens selvskaffede Indtægt er fastslaaet (hvilket jo rigtignok ofte vil kunne give Anledning til Tvivl), beregnes Statshjælpen rent automatisk. Det engelske System vil derfor sandsynligvis virke mindre opløsende paa forskellige, navnlig personlige Forhold end den nuværende danske Alderdomsforsørgelse, hvis værste Skavank er den flydende Grænse for Understøttelsens Størrelse. Ogsaa vil visse Bestræbelser for at sikre Alderdommen bedre kunne forliges med den engelske end med den danske Ordning af denne Sag. Skønt den engelske Alderdomsforsørgelse har en fastere Bygning end den danske, vil dog meget komme an paa Lovens Udførelse i Praksis. Foruden Alderdomsforsørgelsen er der ved en Lov af 1906 gennemført en stærk Udvidelse af Ulykkesforsikringen, bl. a. til Tyende i Privates Tjeneste.

Ogsaa Danmark bærer til de Lande, hvor Arbejder-

forsikringen har haft stor Fremgang i det forløbne Treaar, i hvilket vi har gennemført Love af 9. April 1907 om Arbejdsløshedskasser og af 27. Maj 1908 om Ulykkesforsikring for Land- og Skovarbejdere. Ved Siden heraf har de bestaaende Institutioner udviklet sig stærkt. Om danske Forhold var forelagt Kongressen en kort historisk Oversigt af nærværende Forfatter og en Afhandling af Dr. Th. Sørensen om Arbejdsløshedsforsikringens Organisation i Henhold til Lov af 9. April 1907. Dr. Sørensen oplyste heri, at der ved Samarbejde mellem Autoriteter og Fagforeninger var opnaaet gode Resultater af Loven, og at der allerede var givet Statsanerkendelse til Arbejdsløshedskasser, omfattende 72600 Medlemmer, svarende til $\frac{3}{4}$ af samtlige organiserede Arbejdere. I de store Lande er man ikke naaet videre end til at drøfte Lovgivningens Stilling til Arbejdsløshedsforsikringen, naar visse Forudsætninger engang i Fremtiden kommer til at foreligge. De forbavsende gode Resultater, som den danske Lov havde opnaaet i Løbet af saa kort en Tid, var derfor vel egnede til at vække Opmærksomhed hos de af Kongressens Medlemmer, der overhovedet følger med Udviklingen i de smaa Lande. Men dette er jo ogsaa et af de faa Omraader, hvor Landets Lidenhed er et Fortrin, og særlig besidder Danmark gunstige Betingelser for at løse Opgaven. Navnlig har det haft en uvurderlig Fordel deri, at Flertallet af Industriarbejdere, da Loven af 1907 blev givet, var fagorganiserede i mægtige Landsforbund, hvoraf mange havde paalagt deres Medlemmer at forsikre sig mod Arbejdsløshed. Af Betydning er det endvidere, at der til at føre Kontrol med Loven af 9. April 1907 er indsat en særlig

Embedsmyndighed, Arbejdsløshedsinspektøren, hvem der er stillet den yderst vigtige Opgave at ændre Grundlaget for de bestaaende Arbejdsløshedskasser, saaledes at de kunde komme ind under Loven og nyde dens Fordele. Og last but not least skyldes Lovens gode Resultater det Held, man har haft ved at kunne besætte ovennævnte Post med en Mand som den nuværende Arbejdsløshedsinspektør, der har vist fortræffelige Evner til at fremme den sociale Forsikring. Norge har i 1906 gennemført en Arbejdsløshedsforsikringslov, men Jordbunden er ikke saa gunstig for Sagens Løsning som i Danmark, og Forsikringens Organisation i Overensstemmelse med Lovens Fordringer har da ogsaa stødt paa meget større Guidningsmodstand end her i Landet.

Medens Storbritannien og Danmark kan henvise til en stærk Udvidelse af deres Arbejderforsikringslovgivning, passer Magaldis førømtalte Karakteristik af det forløbne Treaar bedre paa de store mellemeuropæiske Stater Tyskland og Østerrig.

Det tyske Rige har endnu i Hovedsagen bevaret den ved Firsernes Lovgivning skabte Tvangsforsikring. Her skal anføres nogle Tal, der belyser Forsikringens nuværende Omfang. Sygeforsikringen omfatter 12,5 Millioner, Ulykkesforsikringen 19 Millioner og Invalideforsikringen 14 Millioner Personer. Under den sociale Forsikrings forskellige Afdelinger er der i 1907 ialt udbetalt 600 Mill. Mk. og Kapitalreserverne har naaet den svimlende Størrelse af 2 Milliarder Mk. I det hele bidrog de store Henlæggelser, som den tyske Lovgivning medfører, navnlig for Invalideforsikringens Vedkommende, til i Begyndelsen at gøre Forsikringen

upopulær, fordi der i Øjeblikket krævedes meget og gaves lidet til Gengæld. Men efterhaanden som Kapitalerne hober sig op og hjælper med at bære Byrderne ved de aarlige Understøttelser, har Stemningen vendt sig. Dertil har det ogsaa bidraget, at en Del af de henlagte Kapitaler er frugtbargjorte ved Udlaan til Arbejderboliger, Sygehuse, Sanatorier. Til disse og lignende almennyttige Foretagender er ialt udlaant 625 Millioner Mk. De tyske Socialpolitikere er i det hele stolte af deres Tvangsforsikring, og i Grunden agter de kun den Forsikring som noget, der bygger paa Tvang, om de end ofte af Høflighed siger, at man ikke tør generalisere, og at det er Maalet og ikke Midlerne det kommer an paa. Men Tyskernes Glæde over deres Tvangsforsikring gør dem dog ikke blinde for Systemets Mangler. Saaledes oplyste Zacher Kongressen om, at der paa alle den tyske Arbejderforsikrings Omraader maa føres en stadig Kamp imod Misbrug af Retten til Understøttelse. Sagen er den, at Tvangsforsikringen (ligesom iøvrigt ogsaa det rene Forsørgelsessystem) ikke har nogen Støtte i den indbyrdes Kontrol mellem de Understøttede, der er Selvhjælpsinstitutionerne til saa uvurderlig Nytte. Dernæst hersker der Enighed om, at det nuværende Forsikringsmaskineri er altfor indviklet og kostbart og bør gøres enklere, ligesom der bør arbejdes henimod at skabe et saa vidt muligt fælles Grundlag for Tvangsforsikringens mægtige Kolos. Men en Forudsætning herfor er det, at Forsikringen kommer til at omfatte samme Kreds af Personer. Bl. a. maa Sygeforsikringen udvides til at omfatte alle Landbrugets, Ulykkesforsikringen til alle Haandværkets Arbejdere. Men der forestaar ogsaa yderligere Udvidelser

af den tyske Socialforsikring. Saaledes er Enke- og Børneforsikringen i Princippet fastslaaet bl. a. ved Bestemmelsen i Toldloven om, at visse Toldindtægter skal baandlægges til Gennemførelse af dette Formaal, og Aaret 1910 er endog fastsat som det Aar, hvor en Ordning af denne Sag bør finde Sted.

Østerrig hører til de faa europæiske Stater udenfor Tyskland, der helt har lagt Tvangsprincippet til Grund for sin Arbejderforsikring. I de forløbne Aar er der gennemført enkelte herhenhørende Love. Det har saaledes Interesse, at Tvangsforsikringen er blevet udvidet udover de egentlige Arbejderes Kreds til at omfatte Embedsmænd i Privatpersoners Tjeneste. Det drejer sig her om en Forsikring for Invaliditet og for Enker og Børn. Men man har dog hovedsagelig været optaget af at drøfte det af Regeringen fremsatte Forslag om en saa mægtig Udvidelse af den sociale Forsikring, at Østerrig ved Gennemførelsen heraf vilde komme frem mellem de første Stater paa dette Omraade. Regeringen gik ikke den sædvanlige Vej at forelægge Forslaget for Rigsdagen, men offentliggjorde det under Form af Grundtræk til en Ordning. Man mente nemlig, at den foreliggende Sag var af saa indgribende Betydning for hele Samfundet, at man vilde give Offentligheden Adgang til Kritik for at drage Nytte heraf, før Forslagets endelige Form blev fastslaaet. Regeringens Plan gik i Korthed ud paa at udvide den bestaaende Forsikring mod Ulykkestilfælde og Sygdom, men desuden hertil at søje en Forsikring mod Alderdom og Invaliditet samt en Kapitalforsikring for Enker og Børn. De enkelte Forsikringsgrenes Selvstændighed vilde man bevare, men tilvejebringe en organisk Forbindelse mel-

lem dem og gøre Sygekasserne til fælles Kassefører for det hele. Fra de interesserede Samfundskredsers Side er Regeringsforslaget derefter blevet underkastet en mangesidet og indgaaende Kritik. Der synes dog ikke at skulle røkke ved det foreslaaede Systems Grundpiller, men efter hvad der offentlig er fremkommet, vil der dog indtræde betydningsfulde Ændringer paa mange enkelte Punkter. Saaledes er det sandsynligt, at de smaa Mestre og Ejendomsbesiddere, der spiller en saa vigtig Rolle i Østerrigs politiske Liv, vil blive inddragne under Forsikringen, og at Arbejdernes Selystyre indenfor Sygekasserne, som Regeringsforslaget under harmfrysende Protest fra Arbejderpartiets Side vilde erstatte med det paritetiske Princip, vil blive bevaret.

Ogsaa paa Sverige passer Magaldis Ord i Hovedsagen. Ganske vist er der i de sidste 3 Aar sket enkelte Udvidelser af den bestaaende Arbejderforsikring. Saaledes er Rigsforsikringsanstalten blevet bemyndiget til at udøve Virksomhed ogsaa udenfor Grænserne af den ifølge Lovgivningen pligtige Ulykkesforsikring, og der er blevet gennemført en Ulykkesforsikring for Fiskere, der i væsentlige Punkter stemmer overens med den tilsvarende danske Lov. Men ogsaa her har de forløbne tre Aar dog væsentlig været anvendte til at lægge Fundamentterne til en fremtidig Lovgivning. Særlig har der været arbejdet ihærdigt paa at forberede Gennemførelsen af en Alderdoms- og Invalidforsikring. Saaledes har den svenske Regering under 13. December 1907 nedsat en Kommission for at tage hele dette Spørgsmaal under Behandling og stille Forslag til dets Løsning. Som Formand for denne Kommission fungerer den højt ansete Videnskabsmand, Professor Lind-

stedt, der allerede tidligere har gjort en meget betydelig Indsats i Arbejdet for denne vigtige Samfundssag. Her skal ogsaa nævnes Rigsdagsforhandlingerne om Friherre v. Raabs Forslag om en obligatorisk Invalide- og Alderdomsforsikring. Ogsaa paa Rigsforsikringsanstaltens Arbejdskraft har der været lagt stærkt Beslag. I denne Sammenhæng skal nævnes Forslaget om Fiskernes Ulykkesforsikring, der, som nævnt, allerede har ført til et endeligt Resultat. Men desuden havde Anstalten bl. a. udarbejdet Forslag til en Revision og Udvidelse af den bestaaende Ulykkesforsikring, som paa mangfoldige Punkter vil medføre Ændringer i det bestaaende Grundlag, og til Dannelsen af et Arbejderforsikringsraad.

Jeg kan ikke forlade Omtalen af Sverige uden lige at berøre den Forbindelse paa Arbejderforsikringens Omraade, som de forløbne Aar har knyttet mellem de skandinaviske Lande. Der er saa meget mere Grund til Glæde herover, som det Samarbejde mellem de nordiske Nationer, der paa forskellige neutrale Omraader var i god Gænge, ved Tidernes Ugunst har været afbrudte i de senere Aar. I September 1907 samledes da i København det første nordiske Arbejderforsikringsmøde. Heri deltog Repræsentanter for Arbejderforsikringsmyndighederne i de skandinaviske Lande og desuden finske Forsikringsmænd. Det var først Hr. John May, Overdirektør for den svenske Rigsforsikringsanstalt, som havde fattet Planen til disse Sammenkomster, der fandt udelt Tilslutning i de andre skandinaviske Lande. En Række Emner var til Drøftelse, dels af medicinsk, dels af almindelig socialpolitisk Natur. Mødet resulterede desuden i bestemte Forslag

om Samarbejde paa Arbejderforsikringens Omraade. Saaledes skulde der gøres Skridt til at tilvejebringe ensartede Oplysninger om traumatisk Neurose og Brok, og der skulde virkes for en saadan Tillem্পning i de enkelte skandinaviske Landes Arbejderforsikringslovgivning, at hvert Land stillede andre skandinaviske Arbejdere paa lige Fod med sine egne. Til at forberede dette Samarbejde nedsattes et Udvalg, og det næste nordiske Arbejderforsikringsmøde skal være i Stokholm.

Blandt de Kongresemner, der satte Sindene i stærkest Bevægelse og fremkaldte de betydeligste oratoriske Præstationer, maa nævnes Spørgsmaalet: frivillig eller tvungen Forsikring. Tvangsprincippet, der i Begyndelsen væsenlig kun havde Fodfæste i Tyskland og Østerrig, begynder nu mere og mere at finde Tilslutning hos de romanske Nationer. Navnlig vakte det Jubel hos Tvangsforsikringens Tilhængere, der var stærkt repræsenterede paa Kongressen, at den bekendte italienske Politiker Luzzatti erklærede, at han var gaaet over til den Anskuelse, at Alderdoms- og Invalidforsikringen ikke lod sig løse ad frivillig Vej, men kun ved Tvang. I denne Sammenhæng spurgte han, hvad de 200,000 Forsikrede i »Cassa Nazionale di Previdenza«^{*)} betød overfor de 12 Millioner Personer, som en tvungen Invalidforsikring vilde komme til at omfatte. Men Tvangsforsikringen skulde kun tilvejebringe

*) Fra anden Side gjordes gældende, at disse Resultatet ikke var saa ringe, naar der toges Hensyn til, at denne Kasse kun havde bestaaet siden 1899 og at en Lov af December 1906, der endnu ikke havde haft Lejlighed til at gøre sig gældende, meget vilde befordre dens Virksomhed.

det nødvendige Minimum, medens den frivillige Forsikring vilde have sin naturlige Opgave i at forhøje dette Minimum. Ogsaa mellem Franskmændene vinder Tvangsforsikringen Tilhængere, for saa vidt det drejer sig om en Alderdoms- og Invalidforsikring. Men der er dog en betydelig Meningsforskel paa dette Omraade mellem de tyske og de franske Socialpolitikere. Tyskerne foretrækker en Ordning helt igennem bygget paa Tvang; men Franskmændene vil kun anvende Tvangsprincippet, forsaavidt det erfaringsmæssigt har vist sig, at man ingen Vegne kommer med Forsikringsfrihed, som i og for sig har en langt større moralsk Værdi. Og de vil indskrænke Tvangen til selve Forsikringsprincippet. Løsenet bliver da: Forsikringstvang, men ikke, som i Tyskland, Organisationstvang. Bl. a. lægger Franskmændene megen Vægt paa, at de frie Hjælpekasser har Ret til at overtage ogsaa Alderdoms- og Invalidforsikringen. Disse Synspunkter blev forsvarede med stor Veltalenhed af Mabileau, der optraadte som Ordfører for de franske Mutualister, og det laa til Grund for Millerands Forslag om en tvungen Alderdoms- og Invalidforsikring, der i Hovedprincippet er antaget ogsaa af senere franske Regeringer. I Frankrig vil man ogsaa vanskeligt kunne løse denne Opgave uden at tage Hensyn til de frie Hjælpekasser (*les sociétés de secours mutuels*), der har en stor politisk Indflydelse. Det oplystes, at deres Medlemstal fra 1901 til 1907 var vokset fra 2,360000 til 4,000000, hvortil endnu kommer $\frac{1}{2}$ Million Æresmedlemmer.

I Modsætning til Italien har Alderdomsforsikringen i Belgien, der er grundet paa Forsikringsfrihed i Forbindelse med Statstilskud, haft betydelig Fremgang i

Løbet af kort Tid. Til Oplysning herom anføres, at Antallet af Personer, hvem der er ydet Statstilskud til Alderdomsforsikring, for Aaret 1907 udgør c. 619000, og at der i Præmier af disse Forsikrede er indbetalt c. 8.500000 Frcs., hvortil yderligere kommer et Statstilskud paa c. 4.400000 Frcs., tilsammen c. 13 Millioner Frcs. Disse gunstige Resultater skyldes flere samvirkende Aarsager. Saaledes er Forsikringen ordnet praktisk og bekvemt for Deltagerne. Men mest Betydning har det dog, at Agitationen for Forsikringens Udbredelse er ordnet planmæssigt og navnlig har sit faste Udgangspunkt i de gensidige Hjælpekasser, der i Belgien som i Frankrig spiller en meget betydelig Rolle. Af de ovennævnte 619000 Forsikrede er ikke mindre end 574000 Medlemmer af gensidige Foreninger. Udviklingen i Belgien har Interesse, fordi den gaar mod den Anskuelse, der noget nær er ophøjet til et Dogme, at man ved frivillig Selvhjælp, selv om den støttes ved offentlige Tilskud, ikke kan opnaa nævneværdige Resultater paa Alderdomsforsikringens Omraade.

Belgien er i det hele et i social Henseende interessant Land med dybe Modsætninger mellem Samfundslagene, men ogsaa med kraftige Bestræbelser for at afhjælpe de værste Brøst. Indenfor Arbejderforsikringen har Belgien saaledes navnlig gjort sig fortjent med Hensyn til Arbejdsløshedens Afhjælpning; men Opmærksomhed fortjener ogsaa visse Bestræbelser fra Sygekassernes Side for at bekæmpe ikke alene forbigaaende Sygdom, men ogsaa en kortere eller længere Invaliditet. For at kunne magte denne Opgave, der stiller store finansielle Krav, har de lokale

Sygekasser dannet Forbund. Disse træder da til, naar den Tid er forløben, under hvilken de enkelte Sygekasser yder deres Medlemmer Understøttelse, og som i Regelen udgør 6, undertiden dog kun 3 Maaneder. Staten har støttet denne Bevægelse, først ekstraordinært ved Bidrag til Etablering og Dannelsen af Reservefonds, senere ved regelmæssige Tilskud, der retter sig efter de selvydede Præmiers Beløb i Forbindelse med den Tidslængde, til hvilken Forbundene udstrækker deres Virksomhed. Statstilskuddets Størrelse fastsættes saaledes til henholdsvis 20, 40 eller 60 Centimer pr. selvydet Franc, eftersom Forbundet yder Understøttelse indtil 2 Aar, fra 2 til 5 Aar eller indtil det fyldte 65de Aar. I sidstnævnte Tilfælde opnaas Tilslutning til Alderdomsforsikringen, der træder i Kraft ved det nævnte Alderstrin. Statstilskuddet, der foreløbigt udgør 50000 Frcs. aarlig, har sat mere Fart i Bevægelsen, der endnu kun er i sin første Begyndelse, men dog har Krav paa Opmærksomhed, fordi den indeholder betydningsfulde Udviklingsmuligheder.

Om de særlige Kongresspørgsmaal fremkom ogsaa forskelligt af Interesse, hvorpaa jeg dog her ikke tør komme nærmere ind, men som vil blive tilgængeligt ved Offentliggørelsen af Beretningen. Særlig er Opmærksomheden naturligvis rettet paa Børne- og Enkeforsikringen, hvis Løsning som nævnt staar paa Dagsordenen i Tyskland og Østerrig, og paa Arbejdsløshedsforsikringen. For dennes Vedkommende er der dog ikke indtruffet Begivenheder af større Betydning i de sidste 3 Aar, bortset fra den danske og den norske Lov. Socialpolitikerne i de germanske Stater forholder sig ret tilbageholdent overfor Spørgsmaalet.

Zacher mener f. Eks., at Arbejdsløshedsforsikringen hænger saa nøje sammen med Samfundets hele økonomiske Ordning, specielt med Arbejdsanvisningen, at man først maa organisere denne, før man tør tænke paa en omfattende Løsning af Arbejdsløshedsforsikringen. Fagforeningerne vil efter Zachers Anskuelse kun under ganske særlige Forhold kunne magte denne Opgave, bl. a. fordi de i Flertallet af Lande omfatter en mindre Del af Arbejderstanden. Fra Arbejderpartiets Side trænger man derimod paa for at faa Lovgivningen til at tage hurtig Stilling til Sagen, og Italieneren Cabrini foreslaar f. Eks. til en Begyndelse for Italiens Vedkommende en aarlig Bevilling paa 200000 Lire (iøvrigt en meget beskednen Sum set med danske Øjne), som Tilskud til Fagforeninger, der af eget Initiativ har grundet en Arbejdsløshedsforsikring.

De internationale Arbejderforsikringskongresser kan glæde sig ved et stærkt stigende Medlemstal; men dette har i nogen Grad bidraget til at vende Opmærksomheden bort fra Drøftelsen af de sociale Spørgsmaal henimod det hele ydre Kongresapparat, 3: Festerne, Udflugterne m. m. Desuden kræver de senere Kongresser uhyre Udgifter til Offentliggørelse af de stadig mere omfangsrige Kongresberetninger og til de fremmede Deltageres Modtagelse. Man har derfor besluttet sig til at ombytte de nuværende store Kongresser, der staar aabne for alle, med snævrere Konferencer for Fagmænd paa Arbejderforsikringens Omraade, dog saaledes, at der med visse Mellemrum afholdes større Kongresser, der kan henlede Offentlighedens Opmærksomhed paa og slaa til Lyd for de Resultater, Arbejderforsikringssagen har opnaaet i den forløbne Aarrække.